

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra systematické teologie a filosofie

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky Ph.Dr. Julie Jančárková, Ph.D.

Autor/autorka práce: Elizaveta Lir
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Andrej Rublev pohledem historiků 20. a 21. století
 Vedoucí práce: prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D
 Rozsah práce: 73 s. (52 s. textů)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☒	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria

Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Předložená práce je přepracováním díla s původním názvem Andrej Rublev v kontextu doby, kde autorka reagovala na kritické poznámky a vylepšila si jazyk a celkový vlastní projev. Studentka se také seznámila s literaturou a s odbornou terminologií. Metodicky však předložená práce není zcela vyhovující. E. Lir uvádí, že jejím cílem "je zanalyzovat díla ruského ikonopisce Andreja Rubleva, zaměřit se na názory historiků umění 20. a 21. století" (s. 6). Analýza uměleckých děl nemůže být cílem zkoumání, je vždy pouze metodou, kterou si volíme, abychom nějakého cíle dosáhli. Nejasnost stanoveného cíle působí následně řadu problémů.

Autorka se dnes orientuje v problematice mnohem lépe než dříve, ale výrazy, které výběrově citujeme dole, poukazují na stálou povrchnost jejího vnímání předmětu. E. Lir s odkazem na dílo J. Myslivce z roku 1948 např. píše: "Úloha, kterou hrála pravoslavná ikona v Rusku, byla daleko významnější než v Byzanci" (s. 14). J. Myslivec to určitě myslel v nějakém konkrétním kontextu, jako obecné tvrzení tuto myšlenku není možné takto podávat.

Dále pak u E. Lir čteme o A. Rublevovi: "Malíř hojně cestoval, podařilo se mu prozkoumat etnické umění různých míst, díky čemuž vytvořil svůj originální a osobitý styl tvorby" (s. 20). Umělci ve středověku jako součást dílny pořád cestovali za zakázkami, rozhodně však jejich cílem nebylo zkoumání "etnického" umění.

Výrazy typu "Toto unikátní dílo vytvořil Andrej Rublev na vrcholu své tvorby. Spojil v něm složitou středověkou symboliku s čistotou a harmonií" (s. 51) či "Použité barvy poukazují na inspiraci přírodou, Rubleva absolutně nepřitahovala ztemnělá byzantská paleta"(s. 51) stále poukazují na autorčino nepochopení tématu. Byzantská paleta rozhodně nebyla temná, a už vůbec ne po celou dobu existenci Byzance. Je třeba brát v potaz množství dochovaných památek a jejich stav. To, že Rublev jakožto umělec ovládal symboliku umění je věc samozřejmá; myšlenka, jak Rublev tvoří a cíleně propojuje na ikoně symbolické prvky s "čistotou" či s "harmonii" je poněkud nejasná.

Věta "V dílech Rubleva můžeme pozorovat hlubokou lidskost" (s. 52) je taktéž velmi obecná a v podstatě žádný obsah nemá.

E. Lir hodnotí díla historiků umění bohužel také povrchně. Píše: "Za zakladatele tohoto bádání byli považováni N.P. Kondakov, P.A. Florenskij, I.E. Grabar, L.A. Ouspenskij. Z mladší generace pak M.V. Alpatov a V.N. Lazarev. Hlavní formou jejich vědecké prezentace byla vědecká publicistika. Jejich zásluhou byla objevena celá řada podnětů, která sloužila pro důkladnější a kritičtější analýzu" (s. 52). Kodakov, ale i jeho pokračovatel Lazarev se neprezentovali jako publicisté, ale jako vědci.

Bakalářská práce E. Lir nyní celkém splňuje podmínky kladené na tento typ absolventské práce, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím známkou Dobře.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Čím vynikají fresky Theofana Řeka v chrámu Proměnění Páně v Iljinově ulici? Jaké náměty a postavy se nám k dnešnímu dny dochovaly?

Jak tyto fresky ovlivnily umění Novgorodu 14. století? Pokud vliv byl, které okolní chrámy nesou jeho stopy?

Jakým městem byl Novgorod ve 14. století - větším, menším, provinčním, ekonomicky silným, zaostalým apod.? Jaký název nesl celý region obklopující toto město?

Je ikonostas typickou konstrukcí pro pravoslavný balkánský region?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 4. 9. 2023

Podpis: